

Oluf Pedersen: For det af mig fremsatte Lovforslag har jeg i Bemærkningerne og ved Forelæggelsen gjort udførligt Rede og skal derfor vende mig særlig til det, der skiller det fra Regeringsforslaget, og det her under Behandlingen fremkomne. Navnet Danmarks Bank er jo fælles for begge Lovforslagene. Retsforbundet anerkender, at Ordningen af Pengevæsenet er en Statsopgave, og de Udtalelser, som det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen fremsatte om det af mig fremsatte Lovforslag, vidner om, at det ærede Medlem enten ikke har læst Lovforslaget eller i modsat Fald ikke egner sig til kongelig udnævnt Hypotekbankdirektør.

Regeringen vil løse Opgaven ved at gøre Banken til en selvejende Institution, skabt af Statsmidler, men delvis underlagt Privatkapitalens Mænd. Vi foreslaar en Statsbank med en bestemt fastlagt Opgave og under Rigsdagens og dermed Offentlighedens Kontrol. At overlade Banken til Regeringen alene er der ingen, der vil; men medens Regeringspartierne delvis giver Banken i uvedkommendes Hænder, ønsker vi, at det skal være en virkelig Danmarks Bank.

Formaalet ønsker vi skarpere præciseret. Regeringens Forslag lyder paa, at der skal opretholdes et sikkert Pengevæsen, men man faar ingen Forklaring paa, hvad der forstaas ved et sikkert Pengevæsen. Vi mener, at dette maa gaa ud paa, at Pengenes Købekraft over for Varer som Helhed skal forblive uændret; „Varer som Helhed“ maa forstaas saadan, at det ikke er den enkelte Vare, som man vil holde en bestemt Pris for. Vi betragter Pengene som Tilgodebeviser for Varer og mener, at Ærlighed kræver, at den Værdi fastholdes. Det, som er det kunstige ved vort Forslag, som det ærede Medlem Hr. Hassing Jørgensen gik saa skarpt imod, er, at denne Ærlighed opretholdes.

Alle kender det sørgelige ved Dyrtiden, naar Priserne stiger; men lige saa slemt er Prisfaldet, som vi i de senere Aar har set det, dels som en Følge af Parikronen, dels som en Følge af Prisstigningen paa Guld, der kun delvis blev imødegaaet ved Suspensionen af Gulddindløseligheden. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller mente, at man ikke kunde afskaffe Konjunkturerne, men det forekommer mig, at Forholdet her ligger saadan, at den Landbrugskrise, som vi endnu staar i — bl. a. fordi der i den Periode, hvor Krisen har været slem, er sket en Gældsstiftelse, som endnu er tyngende, og som man paa en eller anden

Maade maa se at komme ud af, selv om Forholdene i øvrigt rent prismæssigt trækker sig i Lave —, denne Krise kan man kalde en Konjunkturkrise, men i Virkeligheden er det en Krise, som er en direkte Følge af Ændringer i Pengenes Værdi over for Varerne. Det vil sige, at Krisen er et kunstigt Produkt, og hvis man havde haft et fornuftigt og ordentligt Pengevæsen, var man sluppet for denne Krise, for jeg mener, det maa være ligetil, at man kan slippe for den Krise, som er en direkte Følge af et daarligt Pengevæsen, naar man sørger for, at det daarlige Pengevæsen ikke opretholdes.

Vi krævede ved første Behandling af Lovforslaget i 1934 et Pengevæsen med et fast Prisniveau, en Slags konjunkturbestemte Penge; og at selve denne Tanke havde en vis Tilslutning ude i Befolkningen, har vi set Udtryk for, vi har bl. a. set Udtryk for det i, at et andet Parti op imod Valget bogstavelig talt stjal vort Krav, nemlig Det frie Folkeparti, af hvis Valgmanifest jeg beder om Tilladelse til et ganske kort Citat: „Det frie Folkeparti har ene af alle Partier paa Rigsdagen arbejdet for en Valutalovgivning, der gav den danske Krone en stabil Værdi i danske Varer.“ Dette er positivt forkert; derom vidner alene dette Partis Forslag om en Værdiregulering med Sterlingkurs ud fra Landbrugets Rentabilitet. Det eneste Parti, som paa Rigsdagen har krævet en stabil Varekrone, har været Retsforbundet, og naar Det frie Folkeparti havde saa stor en Vækt, som det havde, vil jeg mene, at det bl. a. skyldes, at det gik ud og søgte Tilslutning til de Krav, Retsforbundet har rejst. Den Forklaring, det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen giver med Hensyn til Valget, er derfor afgjort forkert; tværtimod, Tilslutningen til vore Krav blev fordoblet ved Valget.

Den højtærede Handelsminister advarede ved Forelæggelsen af Regeringens Forslag mod Eksperimenter, og han mente antagelig dermed Kravet om et fast Prisniveau. Han tænkte vel sagtens ikke paa Opgivelsen af Gulddækningen, og jeg vil sige, at for saa vidt som man ikke mener at kunne gaa med til straks at afskaffe al Gulddækning, mener jeg, det er et Problem, man maa kunne forhandle om, selv om man ikke lige straks vil følge Fornuftens Vej fuldt ud. Vi har jo alle det fælles Tarv for Øje, og umuligt skulde det ikke være at naa til Enighed.

Jeg takker for de velvillige Udtalelser, som blev fremsat af det ærede Medlem